

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni ustawowo wolnych od pracy. Numer popołudniowy wychodzi codziennie prócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

Table with columns for location (Krakow, Austria-Węgry, etc.) and price (monthly, quarterly, half-yearly, yearly).

Przenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasz. Oszęd. 887.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572. — Reklamów nadsyłanych Redakcji nie zwraca. We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halery: w Biurze Dzienników A. Oleszewskiego ulica Kilińskiego 2 i w Burze Płonna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscow: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscow: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikarska w Ryńku — Agencja J. Hopasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Biuro dzienników M. Hopyca, ul. Włosa.

1 1/2 Kg. czekoladek m. w ozd. pudełku R. 7. herbatników R. 120. karmelków owocowych R. 1. UL. SZEWSKA L. 23.

Biliński wspólnym ministrem skarbu.

(Telegr. „N. Reformy“).

Wiedeń, 21 lutego.

„Wiener Zeitung“ ogłasza następujące pisma odręczne cesarza:

Kochany hr. Berchtoldzie!

Uwalniając w łasce mego wspólnego ministra skarbu Stefana bar. Buriana, według przesłanego równocześnie do pańskiej wiadomości w odpisie pisma odręcznego, na jego prośbę z tego urzędu, mianuję tajnego radcę, ministra poza służbą, dra Leona Bilińskiego moim wspólnym ministrem skarbu.

Wiedeń, 20 lutego 1912 r. Franciszek Józef m. p. Berchtold m. p.

Kochany bar. Burian!

Uwzględniając pańską prośbę o zwolnienie z urzędu mego wspólnego ministra skarbu, zezwalam w łasce na prośbione przez pana zwolnienie. Ubolewając żywo z powodu ustąpienia pańskiego z tego urzędu, wyrażam panu przy sposobności moje pełne uznanie i moje najszersze podziękowanie za znakomitą służbę, pan mnie i monarchii oddał na stanowisku wspólnego ministra skarbu, a specjalnie administracji Bosni i Hercegowiny i zastrzegam sobie osobną użyć pana w służbie.

Wiedeń 20 lutego 1912 r. Franciszek Józef m. p. Berchtold, m. p.

Kochany doktorze Biliński!

Mianuję pana moim wspólnym ministrem skarbu. Wiedeń 20 lutego 1912 r. Franciszek Józef, m. p. Berchtold, m. p.

Polecenie przez hr. Aehrenthala.

Wiedeń, 21 lutego.

Wiadomość o nominacji Bilińskiego do wspólnego ministra skarbu wywołała w kręgach politycznych wielką sensację i była ogólną niespodzianką. Wczorajsze dzienniki wieczorne, wychodzące późniejszą wieczorem, przyniosły jego nominację podczas gdy dzienniki popołudniowe mówią jeszcze o prawdopodobieństwie powołania ks. Hohenlohego — Zapewniają, że nawet w kręgach wysoce politycznych, biorących czynny udział w życiu politycznym, powołanie dra Bilińskiego wywołało wielkie zdziwienie.

Decyzja co do powołania Bilińskiego do wspólnego ministra skarbu zapadła w niedzielę, w czasie posuchania Bilińskiego u cesarza. Sprawa ta jednak ciągnęła się już od 3 tygodni. — Już wtedy hr. Aehrenthal, który wiedział, że nie wróci więcej do czynnej służby, polecając Berchtolda na swojego następcę, polecił równocześnie Bilińskiego jako najodpowiedniejszą osobistość na wspólnego ministra skarbu, ze względu na konieczność ustąpienia Buriana. — Cesarz propozycję tę przyjął i zaprosił w niedzielę Bilińskiego na przyjęcie teki. Wczoraj nominacja została dokonana. — Zaprzysiężenie Bilińskiego przez cesarza nastąpi w czwartek.

Pierwszy Polak wspólnym ministrem skarbu.

Wiedeń, 21 lutego.

Dr Biliński jest pierwszym Polakiem na stanowisku wspólnego ministra skarbu. Po Gołuchowskiem on wchodzi znowu jako przedstawiciel Polaków do wspólnego rządu. Dziwnie się składa, że równocześnie austriackim ministrem skarbu jest także Polak dr Załuski. Dr Biliński będzie jedynym parlamentarzystą w rządzie wspólnym. Debiut ministra wojny generała Aulfenberga w delegacjach wywołał, jak wiadomo, wrażenie niekorzystne, a i hr. Berchtold, jak słychać, również nie jest rutynowanym mówcą parlamentarnym. Powołanie dra Bilińskiego jest dowodem wielkiego zaufania, jakim cieszy się on u cesarza. Także na Węgrzech nominacja jego wywołała pełne zadowolenie, ponieważ jest on tam lubiany i jego działalności jako gubernatora Bałk.

Prasa wiedeńska o Bilińskim.

Wiedeń, 21 lutego.

Dzienniki tutejsze przez całą obszerną część i bardzo sympatyczne artykuły o politycznej i parlamentarnej działalności Bilińskiego.

„N. Fr. Presse“ powiada, że Biliński wchodzi w nową fazę działalności politycznej. Już kilkakrotnie uchodził on za przyszłego premiera, gdyby miało przyjść do utworzenia gabinetu koalicyjnego. W ostatnich czasach zwrócił on na siebie uwagę wielką mową, jaką wygłosił w Kole polskiem po wyborze na prezesa i mową w Izbie posłów. Ta ostatnia mowa przyczyniła się pośrednio do upadku gabinetu bar. Gantscha. — Bośnia i Hercegowina otrzymały wprawdzie konstytucję, mimo to jednak wspólny minister skarbu zajmuje tam niejako stanowisko wicekróla. Z tego powodu ma on tam wielkie pole działalności, gdzie jego znawstwo stosunków politycznych i parlamentarnych, a w szczególności obznajomość się ze stosunkami kolejowymi (Biliński był prezydentem kolei państwowych) bardzo może się mu przydać.

Wielkie znaczenie — pisze dalej „N. Fr. Presse“ — ma nominacja Bilińskiego dla stosunków w Izbie posłów. Dr Biliński był, jak powiada „N. Fr. Presse“, potęgą parlamentarną,

na, która, stojąc poza rządem, dla wielu grup i osób była punktem zbornym. Miał on wielu zwolenników zarówno na prawicy, jak i na lewicy. Przy każdej trudności, przy każdym krytycznym momencie wzrok wszystkich zwracał się na jego taktykę parlamentarną. Dr Biliński powinien teraz starać się, aby Bośnia i Hercegowina także moralnie zaanektowane zostały dla państwa i aby zadowolony nie tylko większość serbską ale i mniejszość chorwacką.

„Die Zeit“ powiada, że dr Biliński będzie reprezentował w rządzie wspólnym Słowiańszczyznę.

„W. All. Ztg“ zaznacza, że w Bilińskim łączy się wszystkie zalety, które rzadko można spotkać w jednej i tej samej osobie. Dziennik ten wychyla jego nadzwyczajny talent polityczny i niezwykłą elokwencję parlamentarną. Jest on — pisze — jednym z najlepszych mówców w wielkim stylu, jakich w ogóle Izba posłów miała. Dr Biliński — zaznacza dalej wspomniane pismo — był sam zdziwiony nominacją na wspólnego ministra skarbu i dopiero w ostatnich dniach dowiedział się, że cesarz upatrzył go na to stanowisko.

Wiedeń, 21 lutego.

Oczywiście po nominacji na wspólnego ministra skarbu, dr Biliński złoży obecnie nie tylko prezesurę Koła, ale i mandat poselski, a wróci znowu do Izby panów.

Dzienniki tutejsze zajmują się sprawą następcy Bilińskiego na stanowisku prezesa Koła polskiego i wymieniają jako kandydatów: Korytowskiego, Lea, Germana, Kędziora i Abrahamowicza. „Neue Freie Presse“ donosi nawet, że Abrahamowicz już teraz jako zastępca Bilińskiego prowadzi agendy Koła polskiego.

Kto będzie prezesem Koła?

Wiedeń, 21 lutego.

Praga. „Union“ donosi, że z inicjatywy byłego posła do Sejmu chorwackiego Hinkowicza odbędzie się w czwartek r. b. w Paryżu kongres narodów uciemięzonych, na który różne narodowości przyrękały przysłać swoich zastępców.

Samorząd miejski dla Królestwa.

(Telegr. „N. Reformy“).

Pet rsburg. Jak już doniesiono, Duma przyjęła w trzecim czytaniu projekt samorządu miejskiego w guberniach Królestwa Polskiego. W projekcie uchwalono kilka poprawek. — Przedewszystkiem przyjęto poprawkę, aby nie wprowadzać samorządu w szeregu miast, wchodzących do przyszłej, wydzielonej gubernii chełmskiej.

Następnie przyjęto poprawkę pos. Bułata, aby w ośmiu miastach gubernii suwalskiej wprowadzić burmistrzów w języku litewskim. — Przy tym punkcie zabrał głos pos. Grabski, oświadczając się przeciw temu, aby przesłać Rad miejskich obowiązujący język rosyjski, bo radni mogą mówić po polsku.

Kadet Szczerpek in wyraził opinię, że projekt ustawy samorządu miejskiego w tej formie nie zgadza się ze słowami Stołypina, który swego czasu oświadczył, że samorząd miejski w Polsce powinien być polskim.

W końcu przyjęto poprawkę ministerstwa spraw wewnętrznych, aby wszystkie akta prowadzone w języku rosyjskim

Poprawkę czarnosłobidki Timoszkina, domagającej się połączenia kurii polskiej i żydowskiej w jedną, odrzucono, gdyż referent zaznaczył, że ma ona na celu tylko „zrobienie nieprzyjemności Polakom“.

Prawosławie wojujące.

(Telegr. „N. Reformy“).

Petersburg. Ogłoszono wczoraj sprawozdanie synodu o stanie cerkwi prawosławnej od roku 1908 do 1910.

Sprawozdanie zaznacza, że propaganda antyprawosławna, wzmościła się znacznie bardziej od wolnościowej. W południowych dycezyjach daje się zauważyć szerzenie się sekciarstwa. — „Grosz“ jest dla cerkwi prawosławnej rosyjskiej związkiem „angielskim, który prowadzi na południu szetok, propagandę protestancką. Dycezyje kraju zachodniego opiewane są — zdaniem synodu — „wytężoną i systematyczną, propagandą katolicką“ na rachunek cerkwi prawosławnej.

Głównymi środkami propagandy katolickiej mają być: polskie szkoły, polskie towarzystwa i organizacje oświatowe, księgarnie i różnego rodzaju wydawnictwa. Jak silna jest ta propaganda na Rusi zachodniej, — pisze synod — dowodzi fakt, że od r. 1905 do r. 1910 od prawosławia odpadło: w dycezyjach chełmskiej 161.439 osób, w litewskiej 27.860, w grodzieńskiej 4668, w kijowskiej, podolskiej i wołyńskiej 12.411, w plockiej, mińskiej i mohylewskiej 21.572. W kraju nadbałtyckim również usilną prowadzi propagandę protestancką, — tam do roku 1910 odpadło od prawosławia osób 12.266.

Jednocześnie silne oddziaływanie luteranizmu odczuwać się daje w Finlandyi, zwłaszcza wśród prawosławnej ludności karelskiej. W gub. nadwołżańskich i uralskich na niedawno nagracany obcoplemieniu oddziaływała Tatarzy, szczerząc islamizm; w północnych zadaniach cerkwi — to jest — jest obrona prawosławnych przed obrzędowcami. W guberniach centralnych przemysłowych chociaż nie ma katolicyzmu i protestanctwa, ale synod ma kłopot z socjal-demokracją, która — jak twierdzi — otwarcie walczy z religią.

Przed wyborami do IV Dumi.

(Telegr. „N. Reformy“).

Petersburg. Mowa o spraw wewnętrznych nakazał gubernatoru aby mu dla przejrzania nadesłał wszystkie listy praw wyborców do IV Dumi.

Petersburg. Donoszą tu, że kilku biskupów

zliwiająca prowizoryczne rozwiązanie kwestyi wojskowej.

Następne posiedzenie dzisiaj.

Budapeszt. Hr. Juliusz Andrassy oświadczył wobec współpracownika dziennika „Magyar Curir“, iż, jego zdaniem, uda się doprowadzić do pokoju w sytuacji parlamentarnej.

5 milionów robotników bez pracy.

(Telegr. „N. Reformy“).

London. Z powodu strajku górników prawdopodobnie 5 milionów robotników znajdzie się bez zajęcia, albowiem równocześnie nastąpi wydalanie robotników z różnych fabryk i przedsiębiorstw. Fundusz strajkowy wynosi 55 milionów koron.

London. Komisya w sprawie załagodzenia sporu w rewirach węglowych zebrała się wczoraj, obrady nie dały jednakże żadnego rezultatu. Zastępcy właścicieli kopali oświadczyli, że podali już warunki, pod którymi gotowi się zgodzić na płace minimalne, jednakże robotnicy odrzucili te warunki.

Z parlamentu niemieckiego.

(Telegr. „N. Reformy“).

Berlin, 21 lutego. Pos. Seyda o stanowisku Polaków. — Urzędowa oświadczenie wyborcze w Świeciu. — Żądania Polaków. — Socjaliści przeciw wydatkom na „zbrojenia“.

W parlamencie w dalszym ciągu dyskusji budżetowej przemawiał pos. Seyda, podnosząc, że u Polaków wrazenie wywołał fakt, że podczas ostatnich wyborów główna krzewicielka hakatyizmu partya Rzeszy tak zeszczepiała, iż w obecnym parlamencie głosy jej nie mają najmniejszego znaczenia. Inni pomocnicy hakatyizmu również weszli uszczupleni, stracili mandat na rzecz socjalnych demokratów. Polacy spodziewają się, że narodowi liberali dopomogą im do spełnienia ich życzeń. Polacy żądają zniesienia paragrafu językowego, rękami konstytucyjnymi, lepszego ochrony prawa wyborczego. Mowca nazwał urzędem oszustwem wyborczym unieważnienie polskich kartek wyborczych w Świeciu. Następnie mowca żądał ustawy, która by regulowała prawa cudzoziemców, głównie Polaków z Austrii i Rosyi. Jak postępują władze wobec polskich robotników, to wiadomo. Polacy — oświadczył w końcu — nie uprawiają systematycznej opozycji i rozpatrzą przedłożenia wojskowe. Oczekują oni znieśnienia dodatków dla marcjów wschodnich. Są za porozumieniem z Anglią. Mowca zakończył zapewnieniem, że Polacy i nadal zachowają swój narodowy charakter i będą się rozwijać. (Okłaski u Polaków).

Pos. David (soc. dem.) podnosi, że oszczędności można robić tylko w dziedzinie wydatków na „zbrojenia“ Obecna pora jest niestosowna do wnoszenia świeżych przedłożeń wojskowych. Nieprzyjęcie prezydium Izby przez cesarza nazywa mowca presją na niezawisły parlament. Socjalno-demokraci gotowi są do współpracy praktycznej w duchu demokracji konstytucyjnej.

Pos. Schiffer (nar. lib.) twierdził, że socjalno-demokraci zobowiązali się że kandydat uda się do dworu i wnieśnie okrzyk na cześć cesarza. Pos. Bebel zaprzeczył temu.

Po ukończeniu pierwszego czytania przekazano budżet komisji budżetowej.

Telegramy

z dnia 21 lutego.

Wiedeń. Arzb. X. Andrzej Szeptycki przybył tu wczoraj przed południem ze Lwowa.

O monopol węgłowy.

Wiedeń. Oddział górniczy Rady przemysłowej zajmował się wnioskami, postawionymi przez komisję drożynianą w kwestyi węgłowej i oświadczył, że nie są one użyteczne; przyjął natomiast wnioski, wskazujące, że ze względu na ogólne interesa gospodarcze nie jest wskazany monopol państwowy w górnictwie węgłowym, natomiast pożądanym jest wzmocnienie wpływu państwowego na górnictwo węgłowe, do czego jednakże wystarczają obecne postanowienia ustawowe.

Z Sejmu śląskiego.

Opawa. Sejm przyjął na wczorajszym posiedzeniu wniosek w sprawie podwyższenia krajowego dodatku od piwa z 1 kor 70 hal na 4 korony.

Dyamentowe gody arc. Rainora.

Wiedeń. Prezydium Izby panów złożyło arcyks. Rainorowi i jego małżonce życzenia z okazji dyamentowego wesela. Bezpośrednio potem złożyło życzenia prezydium Izby posłów. Prezydent Izby Sylwester wygłosił przemowę.

Wylew Cisy.

Munkacs. Koło Vari wystąpiła Cisa z brzegów i zalała 300 domów.

Aresztowania w Petersburgu.

Petersburg. Aresztowani onegdaj w Carskim Siole rzekomy woźnica nazywa się Charitonienko. Władze trzymają śledztwo w ścisłej tajemnicy. Oprócz Charitonienki aresztowano kilka innych osób, rzekomo wspólników.

Sprawa Konga.

Berlin. Ambasador francuski Cambon oświadczył wczoraj kanclerza Bethmanna-Hollwega, z którym długi czas konferował. Przyczyną tej wizyty są wiadomości i wywołały w prasie różne komentarze. Przypuszczają, że chodzi tu o sprawę Konga.

Hiszpanie w Maroku.

Paryż. Z Tangeru donoszą, że Hiszpanie obsadzili ważne pozycje nad rzeką Lukos. Wiadomość ta wywołała wśród Francuzów wielkie wzburzenie, Francuzi uważają to bowiem za złamanie istniejącej umowy.

Wybuch dynamitu w kopalni

Helbra (około Elsieben). W kopalni wybuch

onegdaj przedwczesnie nabój dynamitowy. Jednemu górnikowi oderwał wybuch głowę, dwóch górników odniosło ciężkie zranienia, 4 lekkie.

O cofnięciu aneksyi Tripolitanii

Medyolan. Na zgr. madzeniu trzech tysięcy socjalistów uchwalono rezolucję przeciw Giolittiemu z wezwaniem do cofnięcia dekretu, anektującego Tripolitanię.

Panowanie Włoch nad morzem Śródziemnym.

Rzym. Z Catanii donoszą, że tamtejsi obywatele zbrali znaczną kwotę dla wybudowania nowego dreadnoughta, który ma otrzymać nazwę „Mediterranea“ na znak symbolu panowania Włoch nad morzem Śródziemnym.

Revolucjonści w Mandzurji.

Mukden. (Pet. ag. tel.) Dowódca republikańców w Mandzurji zawiadomił byłego gubernatora Mandzurji i komendanta byłych wojsk cesarskich, że republikanie zaniechają operacji wojennych przeciw tym miastom i miejscowościom Mandzurji, których władze i załogi wywieścią pięciokolorową flagę republikańską.

Koniec działalności komisji kolonizacyjnej?

W „Rheinisch Westf. Zeitung“ zamieszczono artykuł jednego rzekomo bardzo dobrze znającego stosunki w Poznańskim autor, który opisuje obecny stan niemieckiej polityki kolonizacyjnej na ziemiach polskich.

Autor dowodzi, że likwidacja komisji kolonizacyjnej postępuje w dalszym ciągu. Podczas gdy dla braku zajęcia urzędników wydano w 1911 roku 4 mierników, 14 urzędników technicznych, 20 urzędników rachunkowych i 4 pomocników biurowych, mają być w ciągu roku bieżącego wydaleniu jeszcze następujący urzędnicy: jeden wyższy radca rządowy, 2 sekretarze budowlani, 2 miernicy, 22 pomocników rachunkowych, 22 pomocników rysunkowych, 7 techników budowlanych, 2 pomocnicy biurowi, 1 naczelny ogrodnictwa, 1 rzeczoznawca dla spraw rolniczych i 1 nadleśniczy.

Oprócz tego donosi komisja kolonizacyjna rządowi, że z powodu zmniejszenia się personelu wyda w roku bieżącym o 50.000 marek mniej na pensje urzędników, niż w roku ubiegłym.

Poza tem komisja zamierza wypowiedzieć służbę jeszcze wielu innym urzędnikom, jeśli działalność ich była potrzebna w „Bauerbanka“ lub „Mittelstandskasse“. Dawniej komisja kolonizacyjna potrzebowała dwóch wielkich domów do pomieszczenia swych licznych biur, obecnie jeden z nich stał się zbędnym, a drugi także już wynajęto osobom prywatnym.

W roku ubiegłym komisja kolonizacyjna nabyła tylko 9 tysięcy hektarów ziemi z czego tylko tysiąc hektarów pochodziło od Polaków. Ponieważ komisja posiada obecnie ogółem tylko 12 tysięcy hektarów ziemi, co wystarczy tylko na pół roku, liczyć się można z możliwością, że za pół roku ustatnie działalność komisji, jeśli do tego czasu skądinąd jaki ratunek nie nadzieje.

Kronika.

Kraków, środa 21 lutego.

Kalendarzyk kościelny: Poświęcenie i Eleonory.

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca o godz. 6 min. 44. Zmierzch 5 h 05; długość dnia godzin 10 min. 21.

Prognoza stacyi meteor. w Wiedniu: Pochmurno, czasem opady śniegu, północno zachodnie mierne wiatry.

Teatr miejski imienia Stożackiego: „Wesele“.

Odczyt: dra Horodyskiego „Panteizm Trentowskiego“ w seminarjum filozoficznem (ul. św. Anny 1. 12) o godz. 5 po południu.

Zuka-Skarszewskiego: „Język zatarzadziły“ w Kole literackim (pl. Szczerpański) o godz. 7 wieczór.

K. Jedrowskiego: „Cechy dawniejsze“ w sali Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego 28) o godz. 7 wieczór.

Wystawa w Towarzystwie sztuk pięknych otwarta o godz. 11 do 4 po południu.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego 1. 28).

Wystawa obrazów dawnych malarzy w Pożyczeknym Związku artystów w pałacu Spiskim (Rynek) otwarta od godz. 9 rano do 4 wieczorem (w święta i niedziele od godz. 4 do 6 także przy świetle elektrycznym).

Teatr miejski we Lwowie: „Awanturnik“.

Wydział Towarzystwa dziennikarzy polskiego — jak nam telefonują ze Lwowa — wybrał pp. Teofil Merunowicza i dra Aleksandra Vogla delegatami na zjazd Związku polskich Towarzystw dziennikarskich w Krakowie, a zarazem uprosił ich, aby reprezentowali Towarzystwo na uroczystości ingressu biskupa Sapiehy do katedry na Wawelu.

Akademia ku czci Kollataja odbędzie się dnia 25 b. m. w auli uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie staraniem Towarzystwa filozoficznego w Krakowie. Program obejmuje: 1) „Kantata uroczysta“, słowa dra Kazimierza Lubieckiego do muzyki Michała Świerzyńskiego, odśpiewa chór akademicki pod kierownictwem B. Wallek-Walęskiego. 2) Przemówienie prezesa Tow. filozoficznego 3) Prze-

mówienia reprezentacyjnego. 4) Odczyty: a) Helena Radlińska: Kolaż, jako pedagog, b) prof. dr M. Straszewski: Kolaż jako filozof. 5) a) „Gande Mater Polonia” (hymn starodawny), b) „Polonez Trzeciego Maja” w układzie J. Galla — odpiewa chóór akademicki pod kierownictwem B. Wallek-Walawskiego. Wstęp bezpłatny za zaproszeniem. Po sprószczeniu zgłaszających się należy do prezydium Towarzystwa filozoficznego (seminarium filozoficzne, ulica św. Anny 12 na dole), we środy i soboty od godz. 4—5.

Wybory do Izby lekarskiej zachodniej Galicji. W sprawie wyborów do Izby lekarskiej zachodniej Galicji odbędzie się dziś we środę o godz. 6 wieczór, w sali Towarzystwa lekarskiego (ulica Radziwiłłowska, 4) wicelekarscy krakowscy, którzy mają wybrać 4 członków i 4 zastępców do Izby.

Związek krajowy lekarzy, który, w interesie powagi Izby lekarskiej chce rozbudzić jak najwyższe zainteresowanie i jak najliczniejszy spowódować udział w wyborach, rozesłał już zaproszenia wszystkim lekarzom krakowskim na wice. Związek czyni zabieg, aby wprowadzić do Izby lekarskiej rzeszników swoich postulatów społecznych i ekonomicznych.

Odczyty. Staraniem komitetu pań na dochód domu katolickiej młodzieży rękodzielniczej odbędą się w sali uniwersytetu Jagiellońskiego następujące odczyty:

Dnia 23 lutego: X. dr Ga'ryl, prof. uniw. Jagiell.: „O Andrzeju Towiańskim”; dnia 1 marca: Adv. dr Leopold Caro: „Istota narodowości”; dnia 8 marca: Dr Michał Sobieski, docent uniw. Jagiell.: „Z dzieł estetyki polskiej”; dnia 15 marca: Dr Kazimierz Marjan Morawski: „August Mocny i August III”; dnia 22 marca: Dr Wacław Tokarz, prof. uniw. Jagiell.: „Warszawa w czasie pierwszych przygotowań do wielkiej wojny (Wiosna r. 1811)”.

Odczyty odbywać się będą o godzinie 6 wieczór. Bilety w cenie 2 K i 150 K do nabycia w księgarni Krzyżanowskiej i w kasie teatralnej zamkniętej od godz. 9—12 od 3—7, a w dzień odczytu przy wejściu do sali.

W związku stowarzyszenia robotniczych (ulica Filipa, 2) wygłosił P. Weychert-Szymanowska we czwartek 22 b. m. wykład o Krasinim.

Z Towarzystwa technicznego. O „urządzeniach ochronnych dla zabezpieczenia wjazdu pociągów do stacji i wyjazdów ze stacji (t. zw. blokad kolejowych)” mówił w Towarzystwie technicznym w ubiegły piątek inż. kolejowy p. Józef Hoeszek. Na wstępie skreślił prelegent rozwój i udoskonalenie się tych urządzeń w miarę coraz większych wymagań, jakie przy potężnym rozwoju kolejnictwa stawia się ze względu na bezpieczeństwo ruchu. — W dalszym ciągu przedstawił na liczących rysunkach (przy pomocy świetlnych obrazów), szkicach i modelach poszczególne części urządzeń dotyczących, jakoteż i całe kompletnie mechanizmy, używane na austriackich kolejach do zabezpieczenia wjazdu pociągów do stacji, względnie ich wyjazdów ze stacji. Na specjalnie na wykład sprowadzonym modelu naturalnej wielkości wskazał prelegent słuchaczom przebieg całej manipulacji na wspomnianych mechanizmach, poprzedzającej i zabezpieczającej normalny wjazd pociąga do stacji.

W dalszym wywodzie przedstawił inż. Hoeszek aparatywanie, iż coraz większa ilość pociągów, przejeżdżających w dobie prędko stających się większą liczbą kolejowych i coraz większą ich chęć spowolowad, a raczej zostały umożliwione dopiero zaprowadzeniem systemu blokowanego (centralnego) stawiania, jakoteż elektrycznego zamknięcia zwrotnic i sygnałów. Przy asosowaniu przedmiotowych mechanizmów używa się do przedstawiania zwrotnic i sygnałów siły ludzkiej. Używane bywają atoll urządzenia obronne, gdzie do wykonywania tej pracy używa się motorów hydraulicznych (Włochy), pneumatycznych (Ameryka), lub wreszcie elektrycznych (Austria, Niemcy, Belgia i t. d.). Ze

względem na liczne poważne zalety tego ostatniego systemu uważa go prelegent za system przyszłości, który będzie użyty w wielkich stacjach, mających do dyspozycji niedrogą energię elektryczną. Okazaniem kilku fotografii, przedstawiających szczegóły elektrycznego systemu przedstawiania zwrotnic i sygnałów zakończył prelegent swój wykład.

Apel do pp. kupców. Magistrat miasta Krakowa, uznając doniosłość pracy oświatowej Towarzystwa Szkoły Ludowej i chcąc przyczynić się do pomnożenia funduszu TSL, udzielił i Kola Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie prawa do zbierania odpadków blaszanych z puszek, pudełek blaszanych i t. d., z których to odpadków, zupełnie zresztą bezużytecznych, można uzyskać pewien fundusz na cele Towarzystwa Szkoły Ludowej obradniny.

Znając patriotyczne i obywatelskie uczucia pp. kupców, restauratorów i właścicieli hoteli, zarząd i Kola Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie spodziewa się, że akcja Kola w zbieraniu odpadków znajdzie u pp. kupców, restauratorów i właścicieli hoteli należyte poparcie, tem bardziej, że zarząd i Kola Towarzystwa Szkoły Ludowej za pośrednictwem służby miejskiej dostarczą na raczone odpadki odpowiednie paki, które będzie zabierał bez żadnych dla pp. kupców zachodów, niewygod i wydatków.

W tych dniach też zarząd i Kola Towarzystwa Szkoły Ludowej odnośne paki umieścił w lokalnościach tych pp. kupców, którzy cele Towarzystwa Szkoły Ludowej w podany sposób chcą poprzeć wydatnie.

W Instytucie rysunkowym został otwarty z powodzeniem znacznie frekwencyjny, drugi oddział rysunkowy pod kierunkiem prof. Olszewskiego. — Lekcje w poniedziałki od godz. 5—6, wtorki w poniedziałki, środy i piątki od godz. 4—6. Dotychczasowy oddział pod kierunkiem artysty-malarza p. Zbigniewa Pronaszkę, uzyskał przez to kilka miejsce. Nadto zostają ponownie otwarte kursa zbiorowe perspektywy i geometrii wykresowej (lekcyjne i K). Sala rysunkowa Instytutu w gimnazjum św. Anny, II p., Groble.

Zatrucie zepsutym mięsem. Od dni kilku krąży po Krakowie pogłoski, iż w tutejszym szpitalu św. Łazarza zaszło kilkanaście wypadków zatrucia z powodu spożycia przez chorych niezdrówego mięsa. Stwierdziliśmy w kompetentnym źródle, iż w tych pogłoskach nie ma nic prawdy.

Z sali sądowej. Wczorajsza rozprawa przed krakowską ławą przysięgłych, wytoczona przeciw wrocławianinowi z Zaślawic Piotrowi Poznańskiemu, który dopuścił się zbrodni zabójstwa na osobie Błażeja Grymka i zbrodni ciężkiego uszkodzenia ciała, popełnionego na osobie Piotra Grymka, zakończyła się wyrokiem, skazującym oskarżonego na półtora roku ciężkiego więzienia.

„Mądry” parobek. Marcin Kot, służący w firmie „Linoleum” w Ryńku głównym, miał odwieść wczoraj do fabryki p. Góreckiego w Podgórzniu towary, wartości 400 K. Kiedy przyjechał do Podgórzna w ul. Lwowska, zostawił wcz w ulicy, a sam wrócił do Krakowa i oświadczył w ślepie, że nie może odnieść fabryki p. Góreckiego. Ponieważ zachodziła otawa kradzieży towarów, dlatego zawezwano interwencji policji, która zwróciła się do sądu. Wobec tego, że wózek, stojący z towarami w ulicy Lwowskiej, wyjechał jeden z funkcjonariuszy firmy. Jak się okazało, nikt na szczęście z wózka niczego nie zabrał.

Z kroniki policyjnej w Podgórzniu. Wczoraj aresztowała policja podgórska dwóch poszukiwanych złodziei kolejowych, a to 18-letniego Wiktora Kusia i 18-letniego Michała Wojtasika. W czasie rewizji znaleziono u nich 6 dużych swarów sukna. Obydwu oddawiono do krakowskiego sądu karnego w Krakowie.

Tragiczne zajście podczas zabawy. Z Rzeszowa piszą nam: Wczoraj rano o godz. 4, na zabawie w domu prywatnym, strzelił do siebie z bronią młody, przytaczając się najlepszą repatycją, akademik Alfred St... Kula utkwiła w głowie ponad

okiem, nie pozostawiając żadnej nadziei uratowania pełnego najpiękniejszych widoków życia.

Jakie okoliczności spowodowały tragiczny wypadek, trudno na razie stanowczo skomentować, gdyż po mieście krąży różne komentarze.

Wybór uzupełniający jednego członka Rady powiatowej w Lisku z grupy gmin miejskich rozpisano namieślnictwo na 21 marca.

Związek stenografów polskich. I. Konstytuujące walne zgromadzenie związku stenografów polskich odbędzie się w sobotę dnia 24 lutego b. r. o g. 7 wiecz. we Lwowie, w małej sali Tow. muzycznego, Chorażczyzna 7.

3 miliony na szpital dziecięcy. Z Wiednia telefonują: Wielki przemysłowiec Dawid Gutmann ofiarował 3 miliony koron na szpital dziecięcy Izraelicki, do którego mają być przyjmowane także dzieci chrześcijańskie.

Oddanie się złodzieja w ręce sądu. Z Hrdni telegramują: Odcygnięto pocztowy Wacław Koprzyba, który skradł list z 20 000 K, zgłosił się do sądu. Koprzyba wrócił 10 000 K. Uwieszono go.

Przyznanie się zbrodniarza. Z Zittau telegramują: Uwieszono w niedzielę za wymordowanie rodziny jublera S-hulzego ślusarz Trenkler przyznał, że jest jedynym sprawcą morderstwa. Chciał on tylko dokonać kradzieży, jednakże go przychycono. Zabił najpierw żonę jublera, potem córkę, a następnie samego jublera.

Sprawa Macocha. Z Piotrkowa donoszą: Na rozprawie sądowej wezwano dwóch lekarzy z Piotrkowa w charakterze ekspertów oraz kaligrafa, nauczyciela gimnastyki Iwanowa. 120 świadków podzielono na 6 grup, codziennie przesłuchano ma być jedna grupa. Rozprawy rozpoczynać się będą o godz. 11 rano i trwać do 6 wieczór. Dotychczas 50 przedstawicieli prasy zgłosiło prośby o wydanie biletów. Przy stole dziennikarskim na sali sądowej zarezerwowano zaledwie 12 miejsc.

Rabunek i pogrzebanie żywcem. Pod Ilonowem na Podolu — jak donosi korespondent gazety żydowskiej — bogaty żyd, jadący na furcie chłopskiej, spotkał w drodze drugiego żyda, którego zabrał na wózek. O trzy wiorsty przed miastem nowy pasażer pocałował żyda i chłopca papierami, poczem obydwaj wpadli w sen. Pasażer zabrał wtedy żydowi 600 rubli i chłopca 5 rubli; konie same zajęły się śpiącymi do miasteczka, w którym nie było doktora. Mieszkańcy sądzili, że obaj pasażerowie zmarli, wobec czego żyda natychmiast pochowano wedle rytuau, chłopca zaś odwieziono do kaplicy przedpożrzebowej, gdzie nazajutrz ocucił się sam i opowiedział, co zaszło. Odkopano wnet grób żyda, na którym keszula śmiertelna była podarta i całe ciało podrapane. Żyd już nie żył, chłop zaś wyzdrowiał.

Mianowania i przeniesienia w szkolnictwie. Rada szkolna krajowa zatwierdziła w zawodzie nauczycielskim i nadała tytuł profesora rzeczywistym nauczycielom szkół średnich ks. Janowi Kuliniowskiemu, ks. Mikołajowi Galańskiemu, Andrzejowi Grasiłowi, Antoniemu Sobczukowi w filii gimnazjum w Strzynie i Zdzisławowi Wojtasiewiczowi w gimn. w Jarosławiu.

Rada szkolna zamianowała stałymi inspektorami szkolnymi okręgowymi w IX klasie rangi Mieczysława Piątkowskiego we Lwowie, Władysława Lewickiego w Buczacu, Szymona Goneta w Przeworsku, Eugeniusza Mandczyńskiego w Nadwórnie i Józefa Lorenca w Brzozowie.

Rada szkolna zamianowała zastępcami nauczycieli w szkołach średnich Antoniego Malkowskiego w II szkole realnej we Lwowie, Adama Hanzykiewicza w szkole realnej w Wieliczce, Bronisława Pięty w St. Podkowiczu w gimnazjum Iw Rzeszowie, dra Olgierda Górki i St. Malutego w gimnazjum w Podgórzniu.

Rada szkolna przeniosła zastępców nauczycieli Antoniego Wróbla z seminarium nauczycielskiego męskiego w Kętach do seminarium nauczycielskiego męskiego w Krośnie, Stefana Nowaka z semina-

ryum naucz. męskiego w Rudniku do sem. naucz. męskiego w Tarnopolu.

Mianowanie. Prokurator skarbu zamianował w etacie galicyjskiej prokuratora skarbu sierażanta wojskowych magazynów żywności w Krakowie Stanisława Janiszewskiego kancellistą w XI-klasie rangi.

Konkurs rzeźbiarski.

Kraków, 21 lutego.

Dyrekcja Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie rozpisuje imieniem fundatora, który pragnie, by nazwisko jego pozostało nie wyjawione, konkurs dla artystów samodzielnych, początkujących, polskiej narodowości, wyznania chrześcijańskiego, pracujących w kraju, celem dokonania studyów zagranicą i przeznaczają na ten cel na-grodę 2 000 koron.

Warunki: a) Konkurs opiewa na kompozycję rzeźbiarską na temat dowolny. Rzeźba winna być wykonana; traktowanie szkicowe rzeźby nie nadaje się do wynagrodzenia.

b) Wielkość rzeźby nie powinna przekraczać 1 m. wysokości. Technika i materiał dowolne.

c) Od zamiejscowych ponosi Towarzystwo kosztą transportu kolejowego w jedną stronę t. j. do Krakowa.

d) Konkurs jest jawny; dzieła mają być podpisane, a nato ma być do nich dołączone krótkie „curriculum vitae”.

e) Ostateczny termin nadesłania prac konkursowych upływa z dniem 25 stycznia 1912 r. o 12 w południe.

f) Sąd konkursowy składa się, stosownie do życzenia fundatora, z sześciu członków, mianowicie z pp.: anonimowego fundatora, Antoniego Madeyskiego, dra Ludwika Pugeta, hr. Edwarda Raczyńskiego, dra F. Kopyry i sekretarza Leonarda Lepszego.

g) Wyplata nagrody nastąpi w trzech ratach. Pierwszą otrzyma artysta natychmiast po rozstrzygnięciu konkursu, dwie następne raty w ciągu pół roku w terminach z góry omówionych przez dy-rekcję z artystą. Raty powyższe prześle się artyście na miejsce pobytu za granicą, po otrzymaniu sprawozdania.

h) Nagrodzone dzieło pozostaje własnością artysty z tem zastrzeżeniem, że prawo reprodukcji dzieła przysługuje Tow. przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie.

i) Gdyby konkurs nie przyniósł pożądanego rezultatu, rozpisuje się konkurs nowy w tym samym roku lub następnym.

Budowa kolektorów.

Kraków, 21 lutego.

Na ostatnią partję kolektorów, stanowiących jedną z najważniejszych części prac przygotowawczych do skanalizowania Wisły, rozpisano rozprawę ofertową, której termin upływał wczoraj w południe. Wnieśliśmy ogółem 10 ofert, które wczoraj w południe otwarto.

Dotychczasowy stan budowy kolektorów, mających odprowadzać nieczyste wody z całego miasta i nadmierne opady do koryta Wisły w Grzegórkach, jest następujący: po stronie krakowskiej wykuszano kolektor na przestrzeni od Półwisa zwierzynieckiego aż do koryta starej Rudawy, jakoteż na przestrzeni od walu akcyjowego w Grzegórkach do Wisły w Dąbju. Na przestrzeni od ulicy Skawiańskiej powzięt walu akcyjowego w Grzegórkach roboty około kolektora są w pełnym toku. — Na przestrzeni od starego koryta Rudawy aż do ulicy Skawiańskiej przeprowadzono zeszłego roku komplety obchodową; należy się spodziewać w najbliższym czasie wydania przez ministerstwo konsensu budowlanego, a w następstwie, roznadania robót.

Po stronie podgórskiej prowadzone są roboty o-

to budowy kolektora od jego początku, to jest od granicy między Ludwinowem a Podgórzem aż do starego wiślicka na gruntach Dąbja i Płaszowa. Na ostatnią część tego kolektora odbyła się wczoraj rozprawa ofertowa na podstawie wniesionych przez przedsiębiorców ofert. Część ta kolektora budowana będzie na przestrzeni 2464 do 3181 km. — czyli km. Wisły 80504 do 81124, w obrębie gminy Dąbje. Na początku łączy się ta ostatnia część kolektora a partja, wykonywana już przez firmę Rodakowski i Ska, a koniec stanowi wylot kolektora do Wisły, poniżej jazu kanałowego, który będzie budowany na skanalizowanej rzece. — Wylot ten, podobnie jak wylot kolektora po stronie krakowskiej, będzie zabezpieczony przed wtargnięciem wielkich wód Wisły na terenie poza wałami ochronnymi za pomocą kłapy działającej samoczynnie, przez tego zapomocą drugiej kłapy, ob-stugiwanej ręką ludzką.

Wody brudne będą odprowadzane w zwykłym warunkach zapomocą osobnej rury żelaznej, popod zwierciadłem wody do Wisły. Rura ta otrzyma również podwójne zamknięcie przed wtargnięciem wielkiej wody.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: **Michał Konopiński.**

Knch przejezdnych.

Kraków, 20 lutego.

NOWY HOTEL NARODOWY, własność dra Stanisława Adamskiego, ulica Poselska, 22, (głównie dla odrestaurowany, Parkiet, światło elektryczne, restauracja, basenik, w miejscu. Pokoje ze światłem od z koron w żyr i stojaki): Leon Pańlik ze Lwowa, Mił bał Skiba z Dębicy, Jan Malinowski z Kiałowa, Aleksander Deutschländer z Berogaz (Węgry), Marek Grusinger z Mchowy, Józef Meer z Rzeszowa, Ludwik Ustrilowski z Rzeszowa (Król. Pol.), X. St. nielaw Senko z Sączowa (Król. Pol.), Aleksandra Samborska z Warszawy, Józef Falin z Sandomierza, Bolesław Potomski z Nowego Targu, Maryna Karwacka z Krakowa, Stanisław Gaczerzaki z Mylenic, Z. Śa Binkowska z M. elca, Bernard Tannenbaum z Rawy Ruskiej, Eugenia Sokolowska z Bydgoszczy, Daniel Sommer z Wiednia, Agata Jenknerowa z Zagrzeban, Zygmunt Mazurkiewicz z Rogoźnia.

HOTEL BELVEDERE, ul. Basztowa, 27, w pobliżu dworca kolej. (pokoje od 2 koron. Łazienki, restauracja i kawiarnia na miejscu): prof. Józef Zmarły z Gorlic, inż. Włodzimierz Junosza z Kęt, podokm. Michał Szeparowicz z Kłecy Dołnej, nadpor. Rudolf Rziha z Żaną w Wadowie, inż. Stefan Uterzycki z Warszawy, Bolesław Gromadziński z Nowosaukowskiej i Jania, D. Brunner z Zabrze, Franciszek Giełki z Krakowa, Karol 190 z Rzeszowa, Bernard Frischer z Jaw zraa, Marek 190 Górn span z Smoka, Józef Dank z Wiednia, Ernest z Köln n. R., Gerson Ramier z Pragi, Blau z Lublino, Herman Bentz z Berlina.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 20 lutego. — Kursa giełdy wiedeńskiej: Losy: a) procentowe: Austriackiego zakładu kredytowego z obl. pro. a roku 1890 — 100, Austriackiego zakładu kredyt. z obl. pro. a roku 1890 — 100, 3-proc. 100, 4-proc. 100, 5-proc. 100, 6-proc. 100, 7-proc. 100, 8-proc. 100, 9-proc. 100, 10-proc. 100, 11-proc. 100, 12-proc. 100, 13-proc. 100, 14-proc. 100, 15-proc. 100, 16-proc. 100, 17-proc. 100, 18-proc. 100, 19-proc. 100, 20-proc. 100, 21-proc. 100, 22-proc. 100, 23-proc. 100, 24-proc. 100, 25-proc. 100, 26-proc. 100, 27-proc. 100, 28-proc. 100, 29-proc. 100, 30-proc. 100, 31-proc. 100, 32-proc. 100, 33-proc. 100, 34-proc. 100, 35-proc. 100, 36-proc. 100, 37-proc. 100, 38-proc. 100, 39-proc. 100, 40-proc. 100, 41-proc. 100, 42-proc. 100, 43-proc. 100, 44-proc. 100, 45-proc. 100, 46-proc. 100, 47-proc. 100, 48-proc. 100, 49-proc. 100, 50-proc. 100, 51-proc. 100, 52-proc. 100, 53-proc. 100, 54-proc. 100, 55-proc. 100, 56-proc. 100, 57-proc. 100, 58-proc. 100, 59-proc. 100, 60-proc. 100, 61-proc. 100, 62-proc. 100, 63-proc. 100, 64-proc. 100, 65-proc. 100, 66-proc. 100, 67-proc. 100, 68-proc. 100, 69-proc. 100, 70-proc. 100, 71-proc. 100, 72-proc. 100, 73-proc. 100, 74-proc. 100, 75-proc. 100, 76-proc. 100, 77-proc. 100, 78-proc. 100, 79-proc. 100, 80-proc. 100, 81-proc. 100, 82-proc. 100, 83-proc. 100, 84-proc. 100, 85-proc. 100, 86-proc. 100, 87-proc. 100, 88-proc. 100, 89-proc. 100, 90-proc. 100, 91-proc. 100, 92-proc. 100, 93-proc. 100, 94-proc. 100, 95-proc. 100, 96-proc. 100, 97-proc. 100, 98-proc. 100, 99-proc. 100, 100-proc. 100.

Berlin, 20 lutego. — (Zamknięcie giełdy). Austriackie kredyty 206-25, Austr. kolej państw. —; Discontó 190-25; Tow. handlowe 176-25; Losy tureckie 174-; Włochy —; Noty austr. 85-; Wiedeń krótki 84-95; Noty rosyjskie 216-45; Nowy Jork 419-50; 4% polsk. listy zastawne 83-75; Ameryk. noty 419-50; 8% pruskie konsule 82-75; Lombardy 18-25; Reichsbank 139-50; Packetfahrt 141-26; Warszawa krótkie —.

Zakład artystyczny-kamieniarski i budowlany
Józefa Rulczy
naprzeciw omentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników i płaskowców, granitu i marmuru. Podjęmą się wykonania grobowców w miejscach i na prowincyi. Telef. 769. 33 40 0

SALON SZTUKI
w domu fortepianów firmy **Gabryelska**
Rynek główny 35 (Krzyżostolory).
Dzieła najwybitniejszych malarzy polskich.
W niedzielę i święta zamknięty.
Wstęp bezpłatny. 40 0
Sprzedaż także na spłaty do 20 miesięcy.

Na śluby
chwały polowania, wycieczki, wynajmuje samochody i powozy. — **Piotr Guzikowski**, Groble 3. Telefon 336. 321 47 0

Pielęgniarka
poleca się Sz. Publiczności. Podjęmą się opieki nad chorymi po domach na doby lub dłuższy czas. Adres: Pielęgniarka, ul. Zwierzyniecka 10, oficyna, I piętro. 130 3 0

Kompoty
mieszane w puszkach i stojach, jako też

Morele i Śliwki poleca **Wojciech Olszowski** Kraków 55 90 0
ul. Rynek, róg ul. Szpitalnej

Domowa Kuchnia Jarska „Przyroda”
Kraków, ul. św. Krzyża (róg Mikołajskiej)
Środa 21 lutego 1912. — Obiad:
Barszcz zabieleny 20 h. Zupa grzybowa 20 h. Kalarepka 30 h. Kalafior z masełem 50 h. Budyń z kapusty 40 h. Kluski kładzione 30 h. Pierogi tartane ze serem 40 h. Szympel po wiedeński 50 h. Jaja sadzone z sosem pomidorowym 50 h. Kasza perłowa 20 h. Legumina kukurydziana 30 h. Naleśniki z jabłkami 40 h. Tort ideal 30 h. Budyń czekoladowy 40 h. Kompot z jabłek 30 h.
Obiady z 3-ch dań po 60 halery. 122 8 0

Fabryczny skład
Grzebieli z marką „Grunwald”. Dwaletnia gwarancja.
Szczyłek do włosów ze szczeci od 60 h. do ubran ze szczeci od K 120. do froterowania ze szczeci od K 225. do zamiatania, do obuwia.
Rogóżki kokosowe po starych cenach.
Lusterka toaletowe po cenach bez konkurencyj. Szachy — domina — pułe do preferansu tylko u firmy 93 4 5

Fiałek i Turek
Kraków, Karmelicka 8.

Adjunkt gospodarczy
kawaler, izr znajdzie zaraz posadę. Zgłoszenia: Obszar dworski Gieratowiczki poczta Zator. 1828 3 3

Krawieczynę
damską i bieliznę nową przyjmuje i sama wykonuje niedrogo. Wiktoria Podbielska, ulica Karmelicka 12, prawy parter, oficyna. 131 10 0

Szkołka freblowska Teofili Rydlifskiej
przyjmuje dzieci każdego czasu, zapewniając troskliwą opiekę. 78 13 0
Ulica Sławkowska 27, I piętro.

Zmiana lokalu czyteln. Czytelnia naukowa i beletrystyczna
mieści się obecnie
w Krakowie, ul. św. Jana 1. 6. (Hotel Saski)
i zwiększwszy lokal, poleca najnowsze nowości beletrystyczne literackie, naukowe, artystyczne w językach: polskim, francuskim, angielskim, niemieckim. Osobny dział dla młodzieży. Na prowincję wysyła w dogodnych paczkach. Katalog ogólny 130 K, beletrystyczny 110 K, naukowy 60 h. z przesyłką. 108 14 0

KRAJOWA FABRYKA WÓDEK poszukuje **zdolnego podróżującego**
na Kraków i prowincję. Zgłoszenia tylko listownie i tylko fachowych ludzi (katolików) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy” pod: S. W. 106. 1911 2 3

Pisma Ferdynanda Kurasia.
Z pod chłopskiej strzechy. Poezye. Kraków, 1905. 50 h.
Wiązanka z chłopskiej niwy. Poezya. Lwów, 1909. 50 h.
Tatarzy w Sandomierzu. Działki i dudy. Z przedmowa Zygmunta Kolasieńskiego. Tarnobrzeg, 1910. 50 h.
Dzwon chłopska pleśń. (Druk).
De nabycia w sekretaryacie Komitetu powiatowego dla sprawy F. Kurasia (Zygmunt Kolasieński) w Tarnobrzegu oraz we wszystkich księgarniach. 77 10 0

Wypożyczalnia książek obecnie **Pracka 9.**
A. Gumplowicza Krakowie
Na prowincję wysyłał w skrzynkach. 118 8 0

Kupię małą kamienicę
w Krakowie — Szczegółowe zgłoszenia pod „Kamienica 140” poste restante Kraków, za okazaniem kwita inserat. Pośrednictwo wykluczone. 140 1 0

Pokoje umeblowane
na I piętrze do wynajęcia od 1 marca przy ul. św. Jana 26. 90 1 0

Słuchacz I roku filozofii
(filolog) poszukuje lekcji, najchętniej do łaciny, greki i matematyki za średnie wynagrodzenie. Zgłoszenia: F. O. ul. Długa 76, upp Basistów. 51 2 0

Pokoje umeblowane
z utrzymaniem, na czas krótszy lub dłuższy. Również wydaje się obiady w domu i na miasto. Ulica Kremerowska 1. 4, I p. 137 8 0

Panna
inteligentna poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. — Giewont 19 poste restante Kraków. 1754 3 0

Wydawnictwa „Nowej Reformy”
41 9 0
Józef Głada. Oporni, powieść w 2 tom. na tle prześladowania unitów 4-
B. Bolestawita. Para Czerwona, powieść w 2 tom. 240
— Przed burzą, sceny z r. 1830, 1 tom 120
— Emisaryusz, wspomnienie z r. 1838 120
— Nad Spreą, powieść 120
— Nad modym Euzajem, powieść 120
J. U. Niemcewicz. Żywoty znacznych w XVIII wieku ludzi 40
Do nabycia w Administracji „N. Reformy”, oraz we wszystkich księgarniach
Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Ski w Krakowie.

Zakład pogrzebowy „Concordia” JANA WOLNEGO
Plac Szczepański 1. 2 (tzw. wlasny). — Telefon Nr 33.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwioz ze wszystkich krajów europejskich. 11 38 0
W Krakowie jedyny, który posiada własny wyrób trumien.

Zakład artystyczny-kamieniarski **BRACI TREMBECKICH**
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462.
wykonuje grobowości pomniki, tak w miejscach jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych i płaskowców, marmuru i granitu 48 90 900

Sklep duży do wynajęcia.
Długa 27. 184 3 0
ARTYSTYCZNE skromne i wytworne **UMEBLOWANIE**
Józef Sperling
Kraków, Dunajewskiego 7. 21 34 0

Rządca drukarni L. K. Górski.